



Siv.ark. Sigmund Heier

Postboks 20
3371 VIKERSUND

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. 2160	22 DES. 2006	Kopi
Ark:	0623-29	
Saksnr. 06/16867	Dok.nr.: 7	

Sponevika gnr 29 bnr 4 - varsel om igangsatt reguleringsarbeid - kulturminneregistreringer utført - Modum kommune

Ovennevnte planområde er nå arkeologisk registrert, og vi har ingen merknader til planen. Det ble ikke funnet automatisk fredete kulturminner, foruten spor etter fossile dyrkingslag. Herfra er det tatt ut kullprøve som vil vise når området først ble dyrket.

Det bør likevel framgå av kommunens vedtak at dersom det under anleggsarbeidet skulle framkomme automatisk fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven § 8, 2. ledd.

I forbindelse med registreringen ble det totalt brukt 14 arbeidstimer à kr 600,-. I tillegg kommer kostnadene for 1 C14-analyse à kr 3100,-. Faktura på kr. 11500,- vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen


Inger Liv Gøyta Lund e f
Kulturvernleder


Kristoffer Dahle
Feltarkeolog/saksbehandler

Vedlegg:
1 Rapport

Kopi til:

Buskerud Kommunerevisjon IKS

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Modum kommune

Postboks 4197, 3005 DRAMMEN

Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO

Postboks 38, 3371 VIKERSUND

Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Vedlegg 1
Sak: 06/16807-1

Vedlegg til: 05/00688-5



BUSKERUD FYLKESKommUNE

KULTURHISTORISK REGISTRERING

Modum kommune Sponevika

GBNR.: 29/4 & 17

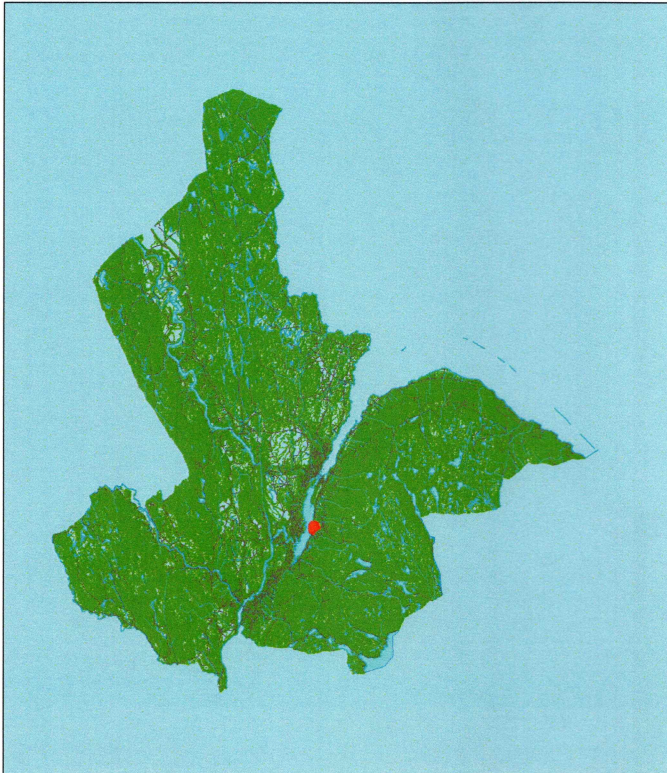
SAKSNR: 05/688



RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Modum		
Gardsnavn:	Spone		
Gards- og bruksnummer	29/4 og 17		
Kartreferanse	CG04552		
	1814 IV Lier, kartreferanse: 554447		
Høyde over havet	65 meter		
Tiltakshaver:	Siv.ark. Sigmund heier		
Adresse:	Postboks 20, 3371 Vikersund		
Navn på sak:	Sponevika		
Saksnummer:	05/688		
Registrering utført:	08.12.2006/11.12.2006	Ved:	Kristoffer Dahle
Rapport utført:	13.12.2006	Ved	Kristoffer Dahle
Autom. fredete kulturminner i området:			Registreringsnummer
Nyere tids kulturminner i området:			
Fotodokumentasjon:	Egen mappe		
Faglige konklusjoner:			
<input checked="" type="checkbox"/> Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
<input type="checkbox"/>	Planen er i konflikt	<input type="checkbox"/>	Planen er i konflikt
<input type="checkbox"/>	Ingen synlige, potensiale under bakken	<input type="checkbox"/>	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
<input type="checkbox"/>	Ikke vurdert	<input type="checkbox"/>	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringar		Merknader	
<input type="checkbox"/>	Videre reg. ikke nødvendig	<input checked="" type="checkbox"/>	Ingen merknad
<input type="checkbox"/>	Videre reg. nødvendig	<input type="checkbox"/>	Tilrår spesialområde
<input checked="" type="checkbox"/>	Reg. fullført	<input type="checkbox"/>	Tilrår dispensasjon
<input type="checkbox"/>		<input type="checkbox"/>	Foreløpig uavklart
Merknader:			

Kulturhistorisk registrering Sponevika



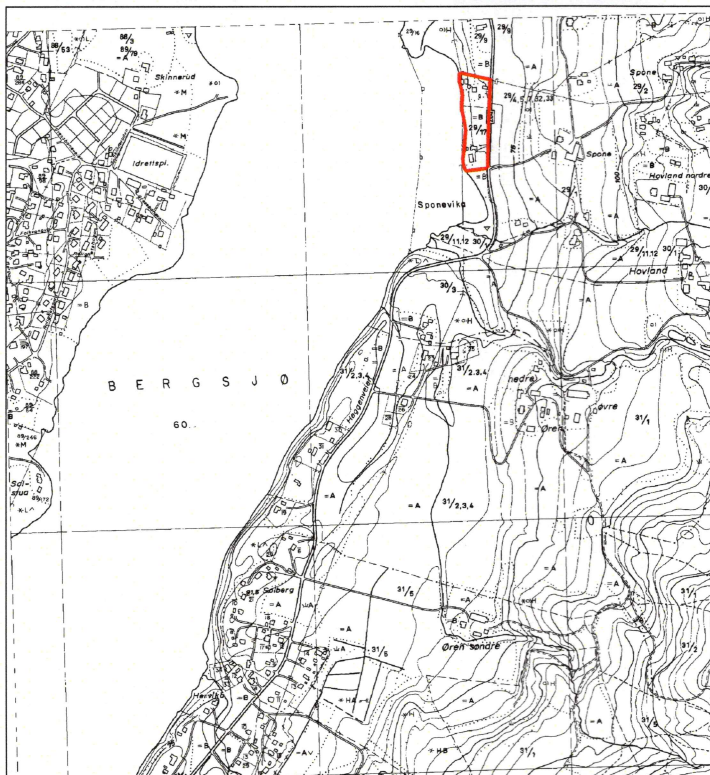
Tegnforklaring

■ Plangrense



0 2 500 5 000 10 000 15 000 20 000 Meters

Kulturhistorisk registrering Sponevika



Tegnforklaring

■ Plangrense



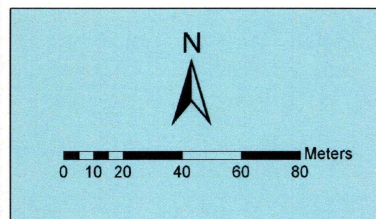
0 62,5 125 250 375 500 Meters

Kulturhistorisk registrering Sponevika

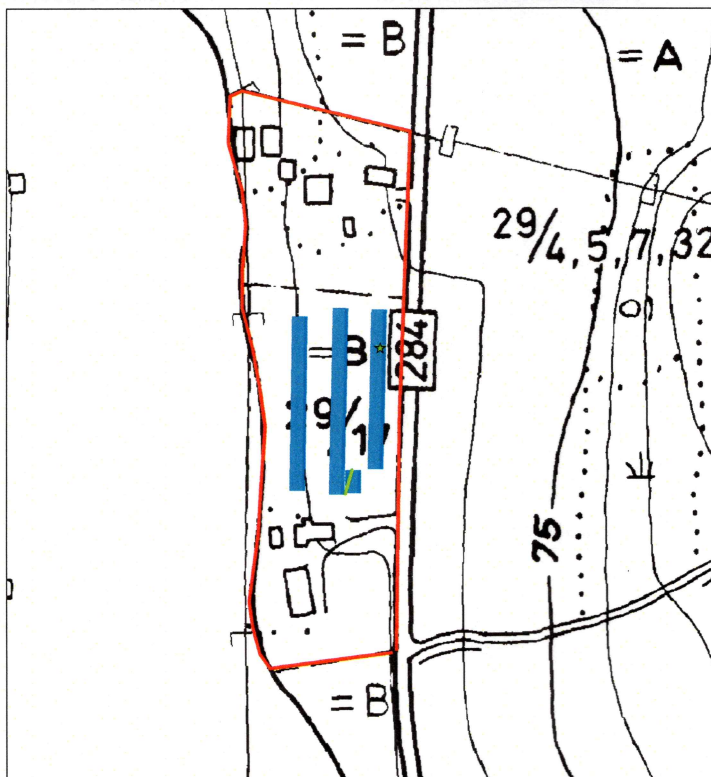


Tegnforklaring

- Plangrense
- Sjakter
- Grøft
- ★ Datering av dyrkingsspor

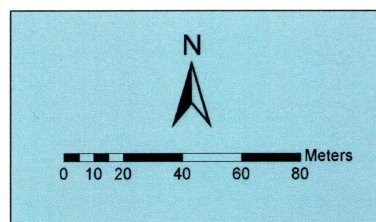


Kulturhistorisk registrering Sponevika



Tegnforklaring

- Plangrense
- Sjakter
- Grøft
- ★ Datering av dyrkingsspor



BAKGRUNN FOR PLANEN

Undersøkelsen/registreringen ble gjennomført da tiltakshaver, siv. ing. Sigmund Heier, har varslet oppstart av reguleringsplan på et område under gbnr 29/4 og 17 i Modum kommune. Planen er å legge til rette for friområde og tre eneboliger med tilhørende anlegg.

Arealet ligger ved rv. 284 øst for Bergsjø ved Geithus, og er i kommuneplanen avsatt til boligformål.

Formålet med registreringen er å undersøke forholdet mellom planområdet og eventuelle automatiske fredete kulturminner, jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978. Det er ikke kjent at det finnes kulturminner i området fra før, men registreringene foretatt i forbindelse med utarbeidelsen av økonomisk kartverk er ofte mangelfulle.

OMRÅDET

Reguleringsområdet ligger på gården Spone (gnr. 29) i Modum kommune, og omfatter et område med boligbebyggelse og dyrket mark nede ved Bergsjøen. På grunn av begrenset kartmateriale er planområdets avgrensning i denne rapporten noe omtrentlig og basert på ØK-kartets eiendomsgrenser.



Planområdet for de tre eneboligene (mot VNV)

Terrenget er relativt flatt, men heller noe mot vannet i vest. Langs vannkanten er hellingen noe brattere. Det er allerede oppført to boliger med tilhørende anlegg i området, og de tre planlagte eneboligene vil føres opp på de dyrkede områdene mellom disse.

Vegetasjonen langs vannkanten er preget av løvskog, men det finnes også enkelte gran- og furutrær.

Det er som nevnt ikke registrert automatisk fredete kulturminner i området tidligere, men det gjort flere funn andre steder på gården.



Lokaliseringen til den fjernede gravhaugen, reg. nr 77263 (mot NNØ)

En gravhaug er fjernet under anleggingen av en hage om lag 200-250 meter ØSØ for planområdet (reg.nr. 77263 og 77265). Her ble det funnet spyd, øks, pilspisser, sigd og bissel, noe som tyder på at den gravlagte har hatt høy sosial status i vikingtiden. Det er også gjort en del rike jernalderfunn på nabogårdene i nord og sør. Sammen med middelalderkirken på Heggen, kan disse funnene tyde på at området har vært relativt sentralt over lang tid.

Det er også funnet en tykknakket steinøks (49084) på Spone som kan tyde på at jordbruket var etablert for nærmere 5000 år siden.

STRATEGI OG METODE

Det ble innledningsvis foretatt en overflaterregistrering av området. Metoden innebærer at området blir visuelt undersøkt etter automatisk fredete kulturminner som er synlige i terrenget, slike som graver, røyser, fangstgroper og lignende. Eventuelle funn blir målt inn med GPS og fotodokumentert.

På det sentrale jordstykket ble det valgt å sjakte med maskin. Dette er den vanligste fremgangsmåten for å finne graver og bosetningsspor fra bronse- og jernalder under dyrket mark. Det brukes da en gravemaskin med flatt graveskjær/pusseskjær som forsiktig skraper av matjordlaget. På denne måten vil man kunne finne flatmarksgraver, det vil si graver uten synlig markering på overflaten, samt bosetningsspor som stolpehull, kokegroper og ildsteder

som også er automatisk fredete kulturminner. Alle sjaktene ble fotodokumentert og målt inn med GPS.

DELTAGERE OG TIDSRUM

Undersøkelsen ble utført den 8.12.06 og 11.12.06, og rapporten ble ferdigstilt den 13.12.06. Totalt ble det brukt 14 timer på saken, hvorav 7 var med maskin. Dette inkluderer forarbeid, registreringer og kjøring til/fra feltet, samt etterarbeid med databehandling og ferdigstilling av rapport.

Registreringen ble utført av undertegnede, og Christian Strand var maskinfører. Det ble benyttet en 8 tonns Åkerman H3 med pusseskjær på 120 cm.

Det var skiftende skydekke, men stort sett mildt og oppholdsvær

REGISTRERINGENS FORLØP OG RESULTATER

Området ble først overflateregistrert for å påvise automatisk fredete kulturminner som er synlige på overflaten.



Gammel gjengrodd kjerrevei (mot SSØ)

Etter opplysning fra grunneier ble det påvist en gammel kjerrevei nede langs vannkanten. Denne var berørt av moderne inngrep, og bare synlig i bruddstykker. Veien var også gjengrodd med skog.

Det ble ikke påvist andre kulturminner som var synlig på overflaten.

Sjakt 1

Sjakten var 59 meter lang og 3-4 meter bred, og ble åpnet fra N mot S nærmest sjøen.



Sjakt 1 (mot S)

Lagbeskrivelse:

Lag 1: Et 20-45 cm dypt lag med brun, leirholdig matjord. Tynnere i nord. Noe moderne avfall som rødgods og fjanse.

Lag 2: Gulgrå leire i nordre del, som gradvis gikk over til blåleire. I den sørlige delen var grunnen mørkere og mer siltholdig med noe alunskifer.

Det gikk moderne plogspor på langs med sjakten, mens enkelte drenerør gikk på tvers.

Det ble påvist enkelte små rester av fossil dyrkingsjord, hovedsaklig i den nordre delen av sjakten, men ingen automatisk fredete kulturminner.

Sjakt 2

Sjakten var 63 meter lang og 3-4 meter bred, og ble åpnet fra N mot S parallelt og øst for sjakt 1.

Lagbeskrivelse:

Lag 1: Et 15-30 cm dypt lag med brun, leirholdig matjord. Noe moderne avfall som rødgods og fjanse.

Lag 2: Gulgrå leire.



Sjakt 2 (mot N)

Det gikk moderne plogspor på langs med sjakten, mens enkelte drenerør gikk på tvers og diagonalt i forhold til sjakten.



Grøftestruktur i søndre del av sjakten forut for utvidelsen (mot Ø)



Grøft etter utvidelsen av sjakten (mot NNØ)

I den sørlige enden av sjakten ble det påvist en struktur langs den østre sjaktveggen, med masser av fossile kulturlag. Det ble besluttet å utvide sjakten mot øst for å avgrense denne. Utvidelsen viste at strukturen var en om lag 1-1,5 meter bred håndgravd grøft. Fyllmassen var noe mørkere og mer kullholdig enn den øvrige matjorden. Dypere nede og under grunnivået ble det påvist en del stor stein, som tyder på at grøften har vært en steinsatt veite. Det kan også passe overens med grøftens orientering. Karakteren på jordsmonnet kan tyde på en noe høy alder, men likevel er den trolig etterreformatorisk.

Foruten denne grøften ble det ikke påvist rester av fossil dyrkingsjord i sjakt 2, noe som sannsynligvis skyldes at matjorden her er tynnere enn i de øvrige sjaktene.

Det ble ikke funnet spor etter automatisk fredete kulturminner.

Sjakt 3

Sjakten var 53 meter lang og 3-4 meter bred, og ble åpnet fra N mot S parallelt og øst for sjakt 2.

Lagbeskrivelse:

Lag 1: Et 35-45 cm dypt lag med brun, leirholdig matjord. Noe moderne avfall som rødgods og fajanse.

Lag 2: Gulgrå leire



Sjakt 3 (mot N)

Enkelte dreneringsgrøfter gikk på tvers og diagonalt i forhold til sjakten, men den eldste grøften fra sjakt 2 ble ikke påvist.



Rester av fossil dyrkingsjord (mot N)

I nordre del av sjakten ble det imidlertid påvist små rester av fossil dyrkingsjord. Det ble sett nøye etter eventuelle ardspor, men uten positive resultater. Fra dyrkingslaget ble det tatt ut en

kullprøve som kan datere den eldste dyrkingen i området. Muligvis kan denne også være med å belyse alderen på den steinsatte grøften.

Det ble ikke funnet spor etter automatisk fredete kulturminner.

Resultater

Undersøkelsene av planområdet for Sponevika (gbnr 29/4 og 17) ble utført uten funn av automatisk fredete kulturminner.

KONKLUSJON

Hele området ble grundig befart jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978 uten å avdekke nye funn av automatisk fredete kulturminner.

Det er imidlertid tatt ut en kullprøve fra det fossile dyrkingslaget som kan være med å belyse alderen på den eldste dyrkingen i området.

Drammen 13.12.2006

Kristoffer Dahle

Feltleder

Vedlegg

Kopi av M711-kart med inntegnet planområde

Kullprøve

LIER 1814 IV

NORGE – NORWAY 1:50 000



STATENS
KARTVERK

